

LIKABEHANDLINGSPLAN FÖR FÖRSKOLEVERKSAMHETEN

Inledning

Denna plan gäller för alla barn och vuxna som vistas i förskolans verksamhet i Degerfors kommun. Planen består av en gemensam del för samtliga förskolor och en separat del för varje förskola.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. Våra skyldigheter som det uttrycks i Lpfö 98 sid. 3:

"En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med de svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen".

Förskolan bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. Om trakasserier eller andra kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten är huvudmannen skyldig att utreda och åtgärda det inträffade. Som komplement till denna plan upprättar varje förskola en egen plan som årligen revideras.

Vision

Förskolan skall verka för demokrati och allas lika värde. Alla barn ska känna trygghet och mötas med respekt oavsett kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning

Att främja barns lika rättigheter och möjligheter

- Det är personalens ansvar att vara positiva förebilder och **tydligt ta avstånd** från all diskriminering och kränkande behandling.
- Förskolans förebyggande arbete mot diskriminering bedrivs systematiskt och långsiktigt och skall vara en naturlig del i det vardagliga arbetet.
- Alla vuxna är lyhörda och agerar direkt om kränkande behandling sker utifrån de sex olika diskrimineringsgrunderna. Det gäller oavsett om det är vuxna eller barn.
- De vuxna utgår från ICDP:s (International Child Development Programme) förhållningssätt inom hela förskoleverksamheten.
- Alla deltar aktivt i dialog med barn och alla vuxna inom verksamheten.
- Förskolan präglas av glädje och humor och ett lustfyllt lärande. Ironi hör ej hemma bland barnen i förskolan.
- Personalen strävar efter mångfald inom förskolan.
- Personalen arbetar med barns inflytande.
- Förskolan arbetar med barns förståelse av alla människors lika värde liksom att uppmuntra och stärka barnens medkänsla.

- Verka för en öppenhet som ska gynna barn oavsett vilken familjekonstellation de lever i.
- Personalen erbjuds kompetensutveckling för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Likabehandlingsplanen följs upp på arbetsplatsträffar där rektor medverkar.
- Personalen skall årligen göra en kartläggning och nulägesanalys på den egna förskolan. Därefter ska de analysera resultatet, formulera tydliga mål och konkreta metoder. Uppföljning och utvärdering av detta arbete beskrivs i kvalitetsredovisningen.
- Personalen samarbetar aktivt med föräldrarna.
- Nyanställd personal får information om likabehandlingsplanen.

Att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

- Vuxna finns alltid i barnens närhet, både ute- och inomhus, för att upptäcka och förebygga kränkningar.
- Vid varje utvecklingsamtal diskuteras trivsel och kamrater. Personalen tar även emot information från föräldrar om andra barn än det egna utsätts för diskriminering.
- Personalen ska ha samsyn kring normer på förskolan.
- Rektor ska ha information för att kunna följa upp/åtgärda arbetet enligt Likabehandlingsplanen.
- Dokumentation sker fortlöpande i verksamheten

Nulägesanalys/Kartläggning

Se varje förskolas likabehandlingsplan.

Mål/metoder

Se varje förskolas likabehandlingsplan.

Organisation för att upptäcka, utreda och åtgärda

Ansvarsfördelning

Rektor strävar efter att ge pedagogerna goda förutsättningar att nå målen i likabehandlingsplanen. Förskolans pedagoger ansvarar för att revidera den egna likabehandlingsplanen årligen. Pedagogerna i förskolan ansvarar för att genomföra, följa upp och utvärdera målen i likabehandlingsplanen. Utvärdering av arbetet med likabehandling redovisas i förskolans kvalitetsredovisning. Pedagogerna ansvarar för att informera och involvera vårdnadshavarna.

Handlingsplan vid upptäckt av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Verksamheten bör organiseras så att personalen tidigt kan upptäcka trakasserier och kränkande behandling. När personalen får information om, eller själva upptäcker en kränkning sker följande:

Aktiva åtgärder när barn trakasserar eller kränker barn (Barn-barn)

När vi får kännedom om att ett barn känner sig kränkt så utreds det i första hand av personal som så fort som möjligt har samtal med de inblandade för att kartlägga vad som hänt. Vid samtal används gärna följande frågor:

- Vad har hänt?
- Hur yttrade sig kränkningarna?
- Vad och när inträffade det?
- Hur ofta har det hänt?
- Vem/vilka är inblandade?
- Samtal genomförs med den utsatta/de utsatta
- Samtal genomförs med förövare/förövarna

Åtgärder vid allvarliga situationer (Barn-barn)

- Kontakta vårdnadshavare samt rektor.
- Rektor inleder en utredning som allsidigt belyser vad som inträffat och analyserar orsakerna till detta. Utredningen ska även omfatta både den eller de som kan ha utövat kränkningen och den som blivit utsatt för den.
- Åtgärderna bör grundas på utredningen i det enskilda fallet och riktas till såväl det barn som blivit utsatt som till den eller dem som utövat kränkningen.
- De vidtagna åtgärderna bör följas upp och utvärderas. Utredningen, åtgärderna och uppföljningen av dessa skall dokumenteras.

Åtgärder när vuxna trakasserar eller kränker barn (Vuxen-barn)

- Om personal upplever att en kollega kränker barn skall man prata med vederbörande.
- All personal inom förskolan har skyldighet att anmäla till rektor om man får kännedom om att vuxna kränker barn.
- Rektor inleder en utredning som allsidigt belyser vad som inträffat och analyserar orsakerna till detta.
- Rektor kontaktar facklig representant.
- Rektor har uppföljningssamtal snarast med berörda.
- De vidtagna åtgärderna följs upp och utvärderas av rektor. Utredningen, åtgärderna och uppföljningen av dessa skall dokumenteras.

Definitioner och begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Ett exempel kan vara när en pojke går före en flicka i kön till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Det sker när förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskrivande identitet eller uttryck samt ålder. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar förskolan indirekt de barn som till exempel på grund av religiösa skäl behöver annan mat. Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika.

Trakasserier

Är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

Kränkande behandling

är uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund

Det kan vara retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller att rycka någon i håret.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Dokumentation vid kränkande behandling

Används vid samtliga allvarliga situationer

Datum: _____ Förskola: _____

Involverade: _____

_____

Beskriv händelsen: _____

_____

_____

_____

Samtal: _____

_____

_____

Kontakt förälder/facklig representant: _____

_____

Åtgärder: _____

_____

_____

Ansvarig pedagog: _____

Uppföljningssamtal: _____

Underskrift av ansvarig rektor:

_____

Datum

_____

Namn